

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Dønna kommune

pr 31.12.2019

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen ser på områder innenfor kommuneorganisasjonen, tjenesteområdene og selskaper som kommunen har eierinteresser i. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av risikovurderingen som er gjort i Dønna kommune innenfor kommuneorganisasjon og tjenesteområdene. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår i de ulike kapitlene for områdene.

Tabell 1. Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjon og tjenesteområdene

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Offentlige anskaffelser	Økonomistyring og økonomirapportering	Kultur og fritid
Organisering	Sykefravær	Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede
Etikk og varsling	Dokumentbehandling og arkiv	Samferdsel
Grunnskole	Beredskapsplaner	Byggesak
Barnevern	Barnehage	Næring
Flyktninger	Økonomisk sosialhjelp	
Psykatri og psykisk helse	Boliger	
	Sykehjem og hjemmetjenesten	

	Folkehelse	
	Rusomsorg	
	Lege/legevakt/helsestasjon	
	Eiendomsforvaltning	
	Vann og avløp	
	Internkontroll og kvalitetssikring	
	Renovasjon	
	Brann- og redningstjenester	

Risikovurderinger knyttet til kommunen sine eierinteresser er oppsummert i tabell 2. Revisors vurdering er at kommunen bør ha en generell eierskapskontroll over sine eierinteresser. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår kapittelet for selskap kommunen har eierinteresser i.

Tabell 2. Oppsummering av risikovurdering eierskap

Høy risiko	Moderat risiko	Lav risiko
Søndre Helgeland Miljøverk IKS	Helgeland Havn IKS	Helgeland Regionråd IKS
	Dønna ASVO AS	Helgeland Interkommunalt Politisk Råd
	BPS Nord – Helgeland Veitvikling AS	Ut i Øyan AS
	Helgeland Kraft AS	Helgeland Reiseliv AS
		Dønna Boligsselskap AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

OPPSUMMERING	2
1 INNLEDNING	7
2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER	8
2.1 Demografiske endringer	8
2.2 Klima, energi og beredskap	8
2.3 Kommunestruktur	9
2.4 Regelverksendringer	10
2.5 Økonomi og kontroll.....	10
2.6 Digitalisering.....	10
3 DØNNA KOMMUNE	11
3.1 Utviklingstrekk i Dønna kommune	11
3.2 Kommuneorganisasjonen	12
3.2.1 Kommunesamarbeid	12
3.2.2 Investeringsplaner.....	13
3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn	13
4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING	14
4.1 Kommuneorganisasjonen	14
4.1.1 Økonomi	14
4.1.2 Organisasjon.....	17
4.2 Tjenesteområdene.....	20
4.2.1 Oppvekst	20
4.2.2 Velferd	24
4.2.3 Helse- og omsorgstjenester	27
4.2.4 Teknisk drift	30
4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	35
4.3.1 Eierskapskontroll.....	36
4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper	37
4.4 FORSLAG TIL TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON.....	37
Vedlegg 1 Metode	39
Datagrunnlag	39
Kommunale dokumenter	39
Statistikk.....	39
Eksterne dokumenter	39
Vurderinger.....	39
Vurdering av risiko- og vesentlighet.....	39
Vurdering av metoden	42

Tabell

Tabell 1.	Oppsummering av risikovurderingene innenfor kommuneorganisasjon og tjenesteområdene.....	2
Tabell 2.	Oppsummering av risikovurdering eierskap.....	3
Tabell 3.	Om kommunen.....	11
Tabell 4.	Interkommunalt samarbeid.....	12
Tabell 5.	Dønna kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene.....	13
Tabell 6.	Økonomisk situasjon.....	15
Tabell 7.	Finansiering av driften.....	15
Tabell 8.	Utgifter til tjenesteområdet.....	17
Tabell 9.	Sykefravær.....	19
Tabell 10.	Barnehage.....	21
Tabell 11.	Grunnskole.....	22
Tabell 12.	Barnevern.....	23
Tabell 13.	Økonomisk sosialhjelp.....	25
Tabell 14.	Boliger.....	26
Tabell 15.	Helse og omsorg.....	28
Tabell 16.	Kompetanse i helse og omsorg.....	28
Tabell 17.	Psykisatri og rusomsorg.....	29
Tabell 18.	Byggesak.....	31
Tabell 19.	Eiendomsforvaltning.....	32
Tabell 20.	Vann og avløp.....	32
Tabell 21.	Renovasjon.....	33
Tabell 22.	Eierandel til Dønna kommune i IKS.....	35
Tabell 23.	Eierandel til Dønna kommune i AS.....	36
Tabell 24.	Forslag til tema for forvaltningsrevisjon (uprioritert).....	37
Tabell 25.	Beskrivelse av sannsynlighet.....	40
Tabell 26.	Beskrivelse av konsekvens.....	40

Figurer

Figur 1.	Risikovurdering økonomi.....	14
Figur 2.	Risikovurdering organisasjon.....	18
Figur 3.	Risikovurdering oppvekst.....	21
Figur 4.	Risikovurdering velferd.....	25
Figur 5.	Risikovurdering helse og omsorg.....	27
Figur 6.	Risikovurdering teknisk.....	31
Figur 7.	Risikovurdering eierskap.....	35

Figur 8.	Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens.....	41
Figur 9.	Risikovurdering	41

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og eventuelt kommunestyret et overordnet verktøy til å velge områder innen kommunens virksomhet som det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og eventuelt kommunestyrets videre arbeid med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter og herunder plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode.

Kommunelovens § 23-3 forklarer at forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Andre ledd sier at kontrollutvalget minst en gang i valgperioden skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunes eller fylkeskommunens virksomhet eller virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Kommunelovens § 23-4 omtaler eierskapskontroll, som innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak eller anerkjente prinsipper for eierstyring. På samme måte som for forvaltningsrevisjoner, skal det utarbeides en plan basert på risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

2 UTVIKLINGSTREKK I OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER

2.1 Demografiske endringer

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og kommunens inntekter og utgifter. Ifølge Statistisk Sentralbyrås (SSB) hovedalternativ for befolkningsframskrivinger vil befolkningsveksten i Norge flate ut de neste ti årene for deretter å synke videre. Forutsatt at de innenlandske flyttemønstrene vi har sett de siste ti årene fortsetter, viser befolkningsframskrivingene frem mot 2040 at sentrale strøk vil oppleve en vekst i folketallet, mens mange distriktskommuner vil få en nedgang i folketallet. Ifølge SSB innebærer framskrivingene en fortsatt sentralisering, særlig blant unge voksne. Et annet utviklingstrekk er at andelen eldre i befolkningen ventes å øke betydelig. I hovedalternativet til SSB øker andelen av befolkningen som er 70 år og eldre fra 12 prosent i 2018 til 21 prosent i 2060. Økningen er spesielt sterk blant de som er 80 år eller eldre. Ifølge SSB vil aldringen bli klart sterkest i distriktene. Aldringen i distriktene vil forsterkes ved at unge mennesker i fruktbar alder flytter mot byen og at barna deres også i større grad vil bli født i sentrale strøk. Når de eldre samtidig blir igjen på bygda, vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år i 2040. Endringer i befolkningens størrelse og sammensetning kan være vanskelig å fange opp i den kommunale planleggingen. Kommuner som forholder seg passivt til framskrivinger av kommunens befolkning løper en risiko for å bli ute av stand til å tilby riktige tjenester, i riktig omfang til riktig tid.

2.2 Klima, energi og beredskap

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for kommunene og lokalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Ansvarsrisiko kan f.eks. være relevant i sammenheng med kommunenes ansvar for klimatilpasning, velfungerende avløpsnett og håndtering av overvann. Den samlede klimarisikoen vil på direkte eller indirekte vis kunne påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting/næringsutvikling, skatteinntekter, verdi av eiendom/infrastruktur og derigjennom få stor betydning for kommuneøkonomien og kommunens generelle attraktivitet for næringsliv og beboere. Klimarisiko har også betydning

for energiforsyning og beredskap. Det er derfor viktig at klimarisiko tas inn i den kommunale planleggingen på alle tjenesteområder og nivåer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

2.3 Kommunestruktur

I en kommunesammenslåing ligger det et stort potensial for endring og utvikling. Det vil være en utfordring for kommunene å utnytte dette mulighetsrommet fullt ut, samtidig som at de får til en god overgang fra to kommuner til én. Organisasjonsendringen i seg selv kan være en utfordring, og det er viktig å sikre gode løsninger både på systemnivå og individnivå. Den nye kommunen skal gjerne ha nye systemer og verktøy, reglement og retningslinjer, og kommunens forhold til eksterne endrer seg gjerne. Dette gjelder for eksempel avtaler og anskaffelser, men også endrede sammensetninger i interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. Slike endringer gjelder også for tilgrensende kommuner som ikke er en del av en sammenslåing, men samarbeider med en eller flere sammenslåingskommuner. Det kan være flere grunner til sammenslåing mellom kommuner. I noen tilfeller kan det være slik at en eller flere av kommunene som slås sammen historisk har kjøpt tjenester, og i den nye kommunen må disse tjenestene bygges opp fra grunnen av. For kommuner som slår seg sammen og de som ikke gjør det foreligger det gjerne en endring i størrelsen på statlige midler som tilfaller kommunen.

Kommunereformen fører til at færre bor i kommuner under 10 000 innbyggere fra 2020, og flere vil bo i kommuner med over 50 000 innbyggere.¹ Uavhengig av kommunereformen har det også skjedd en demografisk endring hvor flere flytter til tettbygde strøk og færre bosetter seg i spredtbygde strøk, og utkantkommuner gjerne får en større andel eldre sammen med begrenset vekst eller nedgang i yngre aldersgrupper. Endringene vises spesielt godt i Nordland i 2019, hvor fylket som helhet hadde en befolkningsnedgang på 937 personer i de tre første kvartalene i 2019.²

Mange mindre kommuner har utfordringer med å rekruttere og beholde kompetanse og ressurser for å levere gode tjenester. Kommunene har gjerne for få innbyggere og brukere til å kunne etablere fagmiljø. De mindre kommunene er under et økt press som følge av befolkningsnedgang, færre barn og flere eldre, reduserte overføringer til kommuner som ikke

¹ KS, 2019

² Statistisk sentralbyrå, 2019

sammenslås med andre, nye oppgaver og økte krav gjennom for eksempel bemanningsnormer og lignende.³

Mange mindre kommuner er avhengige av samarbeid med andre kommuner for å kunne yte gode tjenester. Samarbeid kan eksempelvis skje gjennom å etablere interkommunale selskaper eller vertskommunesamarbeid. I vertskommunesamarbeid kan man se at for kommuner som ikke er vertskommuner, forsvinner arbeidsplasser ut av kommunen.

2.4 Regelverksendringer

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov, samt nye forskrifter (eksempelvis interkontrollforskriften) er fullt ut gjeldende fra 2020. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.5 Økonomi og kontroll

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommunens økonomi og mulighet for å utføre pålagte oppgaver.

Det er risiko knyttet til om kommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt. Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. Det er kontinuerlige endringer innenfor bruken av datasystemer og digital dialog, som kan endre måten oppgaver utføres på og som krever kompetanse både for å ta i bruk nye løsninger og drifte dem.

Offentlige anskaffelse trekkes også fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig.

2.6 Digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitalisering fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

³ Brandtzæg, Lunder, Aastvedt, Thorstensen, Groven & Møller (2019)

3 DØNNA KOMMUNE

3.1 Utviklingstrekk i Dønna kommune

Tabell 3. Om kommunen

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Innbyggere (antall)	1410	1403	1391	52192	4647141
Fødte per 1000 innbyggere	5,0	5,7	8,6	8,3	9,9
Døde per 1000 innbyggere	14,9	17,1	5,8	12,0	8,0
Netto innflytting (antall)	22	9	-16	-230	15 891
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	9,3	9,6	10,0	9,6	10,7
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	71,4	67,6	64,8	65,1	62,0
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	1,0	1,0	1,5	0,4	0,9
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	17,3	16,6	16,6	12,9	10,0
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	0,5	0,9	0,5	0,9	1,5
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	8,9	10,0	9,4
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	83,3	83,3	83,3	67,0	74,4
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	79,0	79,0	79,0	63,6	70,7
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	0,0	270	281	14193	3659199
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	18372	0,0	0,0
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	180	0,0	0,0

Tabellen ovenfor viser nøkkeltall over befolkningen i Dønna kommune. Kommunen har hatt en nedgang i antall innbyggere, og tall for 2018 viser en netto innflytting på minus 16 personer. Kommunen har en større andel uførepensjonister i 2018 sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo.

Tabellene i analysen sammenligner kommune med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Statistisk sentralbyrå har laget en kommunegruppering basert på tre ulike dimensjoner: folkemengde, bundne kostnader og frie disponible inntekter per innbygger. Dønna kommune er plassert i KOSTRA-gruppe 5. Definisjonen på KOSTRA-gruppe 5 er små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter.

3.2 Kommuneorganisasjonen

Administrasjonen i Dønna kommune ledes av kommunedirektør Tor Henning Jørgensen. Kommunedirektører har med seg to kommunalsjefer i sitt lederteam.

Kommunens tjenester er organisert i følgende driftsenheter:

- Dønna barne- og ungdomsskole
- Løkta oppvekstsenter
- Dønna barnehage
- Dønna voksenopplæring
- Legetjeneste- og helsestasjon
- Dønna omsorgssenter
- Hjemmetjenesten
- Teknisk drift
- Landbruk

Staben til kommunedirektører består av:

- Kontor for interne tjenester (1,5 stilling)
- Førstesekretær (faktura/innkreving)
- Biblioteksjef (0,7 stilling)
- Konsulent skole/barnehage (0,5 stilling)
- Folkehelsekoordinator/rådgiver (1 stilling)
- Renholder (0,7 stilling)
- Flyktningkonsulent
- Leder Frivilligsentralen/boligforvalter

3.2.1 Kommunesamarbeid

Dønna kommune er med i flere interkommunale samarbeid. Tabellen nedenfor viser de viktigste samarbeidsordningene til Dønna kommune. Dønna kommune er vertskommune for samarbeidet med Herøy kommune om landbrukskontor. Oppgavene som vertskommune omfatter de forvaltningsoppgavene som normalt ligger til landbrukskontor, samt organisering og oppfølging av veterinærvakttjenesten.

Tabell 4. Interkommunalt samarbeid

Viktige fagområder	Deltakerkommuner
Barnevern	Ytre Helgeland barnevern, Leirfjord vertskommune
Økonomisamarbeid	Hald-regionen, Alstahaug vertskommune

Legevakt	Dønna og Herøy
IT/Data	HALD-regionen, Alstahaug har ansvar
PPT	Alstahaug vertskommune

3.2.2 Investeringsplaner

Investeringsplaner av betydning i Dønna kommune er nevnt under risikovurderingene for kommuneorganisasjonen og tjenestoområdene.

Investeringsplaner ikke nevnt andre steder er sykkelsti rundt Dønnamannen. Her er forprosjektet i ferd med å bli avsluttet, men før sykkelstien etableres er det nødvendig å utvikle en forvaltningsplan for Breivika.

3.3 Tidligere revisjoner og tilsyn

Tidligere plan for forvaltningsrevisjon for Dønna kommune 2016-2019 vurderte følgende områder som forslag til forvaltningsrevisjon:

- Arbeidsmiljø og sykefravær
- Økonomistyring
- Innkjøpsordning i Dønna kommune
- Skolehelsetjenesten i Dønna kommune
- Barnevernstjenesten
- Kvalitet ved grunnskolen i Dønna
- Plan- og byggesaker
- Teknisk drift

I tabell 5 finnes en oversikt over forvaltningsrevisjonsprosjekter, selskapskontroller og statlige tilsyn gjennomført i Dønna kommune de siste årene.

Tabell 5. Dønna kommune sine kontroller og tilsyn de siste årene

Område	Type kontroll/ tilsyn	År	Avvik
Saksbehandling plan- og byggesak	Forvaltningsrevisjon	2019	Anbefalinger
Heving/fjerning av en sunket sjark	Undersøkelse/kartlegging	2017	Anbefalinger
Folkehelsearbeid Dønna kommune	Tilsyn Fylkesmannen	2019	Ett lovbrudd
Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Dønna kommune	Tilsyn Fylkesmannen	2019	Avvik
Uanmeldt tilsyn – vurdering av bruk av tvang etter pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A 2016	Tilsyn Fylkesmannen	2016	Avvik og merknader

4 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifisere områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom angjeldende forhold inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

4.1 Kommuneorganisasjonen

4.1.1 Økonomi

Figur 1 er en oppsummering av risikovurderingene som er gjort relatert til økonomi.

Figur 1. Risikovurdering økonomi

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til økonomi tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon innenfor offentlige anskaffelser er høyt. Offentlige anskaffelser innebærer alltid høy risiko.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Økonomi i kommunen

Tabell 6. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,6	4,2	12,1	5,6	2,2
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter	3,7	3,6	3,2	2	1,2
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	5,7	9,5	22,4	25,1	21,8
Netto renteesponering i prosent av brutto driftsinntekter	59,1	54,9	40,2	33	42,3
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	95,9	93,1	90,9	87,1	105,6
Frie inntekter per innbygger (kr)	73677	75770	78212	76503	55124
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	1,9	5,1	15,5	11,5	11,2
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	11,9	5,1	11	16,4	15,2
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer	5,7	3,3	19,3	25,6	25,8

TBU (teknisk beregningsutvalg) betrakter netto driftsresultat som hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan disponeres til avsetninger og investeringer etter at driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. TBU anbefaler at netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet over tid bør utgjøre om lag 2 pst. av driftsinntektene. For Dønna kommune viser denne 12,1 prosent for 2018, noe som er godt over det anbefalte nivået. Årsregnskapet for kommunen viser et mindreforbruk på 6,3 millioner kroner i 2018. I 2018 fikk kommunen overført 19,6 millioner kroner fra Havbruksfondet, noe som bidro markant til mindreforbruket i kommunen. Kommunen skriver i sin årsberetning at overskuddene de siste årene ikke gir grunnlag for å endre omstillingsprosessene som er igangsatt i kommunen. Mindreforbruket skyldes eksterne forhold, og tilsvarende overføring fra Havbruksfondet kan ikke forventes i fremtiden.

Dønna kommune skriver i årsberetningen for 2018 at for enhetene er det økonomiske resultatet overveiende positive. Driften er, generelt betraktet, i samsvar med budsjettammene, og den økonomiske kontrollen er i hovedsak god.

Tabell 7. Finansiering av driften

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018

Andre driftsinntekter, ekskl. Mva-kompensasjon	10,1	10,3	9,8	12,4	11,7
Andre statlige tilskudd til driftsformål	8,1	9,5	16,8	10,2	4,8
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	0	0	0	1	0,4
Eiendomsskatt totalt	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2
- herav Eiendomsskatt annen eiendom	0,4	0,4	0,5	1,8	1,4
- herav Eiendomsskatt boliger og fritidseiendommer	2,7	2,7	2,6	1,4	1,7
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	2,2	2,2	2	2,4	2,1
Rammetilskudd	44,5	42,6	37,5	39,5	30,3
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	14,6	14,4	13,1	13,2	14,4
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	17,5	17,8	17,7	19	33,5
- herav Naturressursskatt	0	0	0	0,4	0,3

Tabellen ovenfor viser finansiering av driften til Dønna kommune. Størst andel av finansieringen kommer fra rammetilskuddet. Finansiering fra eiendomsskatten totalt i kommunen har tilsvarende andel sammenlignet med tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. For Dønna er andelen eiendomsskatt som kommer fra boliger og fritidseiendommer høyere enn eiendomsskatt på annen eiendom sammenlignet med de andre gruppene. Kommunen skriver i sin årsberetning at det vil være en utfordring at Stortinget har vedtatt å sette ned maksimal sats for eiendomsskatt fra 7 promille til 4 promille. Dønna kommune har hatt en eiendomsskatt på 6,5 promille. Reduksjon i satsen betyr reduksjon i inntekter til kommunen. Kommunen skriver at de vil ha utfordringer med å opprettholde dagens driftsnivå, også på grunn av nedgang i befolkningen og derav nedgang i rammeoverføringene.

Finans

Dønna kommune sin lånegjeld har økt betraktelig de senere årene. Årsaken er flere store investeringer i kommunen, blant annet idrettshall, renovering av skolebygg, nytt renseanlegg vannverk og ny barnehage. I årsberetningen for 2018 skriver kommunen at det bør foretas vurdering av lånebelastningens konsekvenser for driftsbudsjettet før igangsetting av nye og større prosjekter.

Budsjetteringsprosessen og budsjettoppfølging

Dønna kommune skriver i årsberetningen for 2018 at den økonomiske kontrollen er god. Ved negative avvik blir dette rapportert, og det iverksettes tiltak. Kommunen påpeker at det fortsatt er nødvendig å utvikle rutineene knyttet til økonomi- og regnskapsoppfølging. Fra økonomiplanen 2020-2023 går det fram at det har vært diskusjon rundt bruk av finansielle

måltall i 2019, men det er ikke vedtatt noen konklusjon. Kommunen peker på spesielt tre måltall som er viktige og kommunedirektør har foreslått følgende måltatt for 2020:

- Netto driftsresultat: 0 % (bør bygges opp til 2 % i løpet av planperioden)
- Disposisjonsfond: 8 % (tilsvarende akkumulert premieavvik på pensjonsforpliktelser)
- Gjeldsgrad: 75 % (av brutto driftsinntekter)

Økonomisk internkontroll

I årsberetningen 2018 skriver kommunen at habilitet og økonomi er to nøkkelfaktorer som Dønna vil jobbe videre med for å utvikle bedre kontrollrutiner. Dette arbeidet skulle tydeliggjøres i 2019.

Tabellen nedenfor viser ulike utgifter til tjenesteområdet. Dønna kommune har en høyere andel av totale utgifter for politisk styring sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. For andel av totale utgifter for kontroll og revisjon har kommunen samme andel i 2018 som tilhørende KOSTRA-gruppe.

Tabell 8. Utgifter til tjenesteområdet

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel av totale utgifter for politisk styring	1,7	1,6	1,7	1,5	0,7
Andel av totale utgifter for kontroll og revisjon	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2

Offentlige anskaffelser

Anskaffelser under terskelverdiene blir en del av forenklet etterlevelseskontroll i 2020. Offentlige anskaffelser innebærer alltid en form for risiko

4.1.2 Organisasjon

I figur 2 er risikovurderingen innenfor området organisasjon oppsummert.

Figur 2. Risikovurdering organisasjon

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til organisasjon tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon innenfor organisering og etikk og varsling er høyt. Et omstillingsprosjekt med reduksjon i stillinger medfører høy risiko for de ansatte i kommunen, samt kommunens innbyggere. Kommunen må opprettholde tjenestetilbudet til sine innbyggere. Mangelfulle eller manglende rutiner for varsling medfører en høy risiko for kommunen. Det skal være trygt for de ansatte å varsle om krittverdige forhold, og rutiner gir trygghet til å varsle.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Organisering

Dønna kommune har vedtatt i økonomiplan 2019-2022 omstillingsprosjekt som omhandler stillingsreduksjoner. Innsparingen skal tilsvare ti stillingskutt. To av disse stillingene skal ha blitt fjernet i 2019, og reduksjonene skal øke fram mot 2022. Konsekvensene ved stillingsreduksjoner kan være alvorlige for en kommune. Kommunen må ivareta tjenestetilbudet til sine innbyggere og risikoen er dermed høy ved flere stillingsreduksjoner i kommunen. Revisor har lite kjennskap til omstillingsprosjektet og i hvilke deler av kommuneorganisasjonen stillingsreduksjonene skal gjennomføres. Selv om behovet for forvaltningsrevisjon innenfor organisasjon er høyt, forutsetter revisor mer informasjon om prosjektet for at det skal være relevant å gjennomføre en forvaltningsrevisjon.

Kommunedirektørens internkontroll og kvalitetssikring

I årsberetningen 2018 for Dønna skriver kommunen at tertialrapporteringen er hovedelementet i arbeidet med å sikre betryggende kontroll i kommunen. Tertialrapporteringen er 30. april og 31. august ifølge finansreglementet i kommunen. Økonomiavdelingen og revisjonen arbeider i det daglige med å redusere feil til et minimum.

Helse miljø og sikkerhet (HMS)

Tabell 9. Sykefravær

Nøkkeltall	Kommune			Kommuner samlet
	4.kvartal 2015-3. kvartal 2016	4.kvartal 2016-3. kvartal 2017	4.kvartal 2017-3. kvartal 2018	4.kvartal 2017-3. kvartal 2018
Samlet sykefravær	12,21	10,07	9,15	9,83
Legemeldt sykefravær	11,22	8,89	8,01	8,45
Sykefravær undervisning	15,81	10,86	6,68	8,49
Sykefravær barnehager				12,24
Sykefravær helse, pleie og omsorg	12,69	9	9,95	11,11

Kilde: KS

Dønna kommune har hatt en nedgang i sykefraværet fra 2016 til 2018. Kommunen skriver i årsberetningen 2018 at arbeidet med å redusere sykefraværet pågår kontinuerlig. Kommunen har vedtatt et mål om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 prosent. Arbeidet med å redusere sykefraværet har vært intensivert i 2018 og kommunen har hatt et godt samarbeid med NAV. Den største årsaken til sykefraværet er langtidsfraværet.

Etikk og varsling

Fra årsberetningen 2018 kommer det frem at arbeidet med etisk standard og etiske utfordringer skulle tas opp igjen i 2019. Det har tidligere vært gjennomført interne prosjekter rundt dette i Dønna kommune.

Revisor har ikke funnet informasjon om varslingsreglement eller rutiner for varsling i Dønna kommune. Kommunen har en tjeneste på sin hjemmeside som heter «melde avvik» og som krever innlogging. Risikoen ved eventuell mangelfull varslingsreglement kan være høy siden konsekvensene av en varsling kan være alvorlige. Det skal være trygt for de ansatte å varsle om krittverdige forhold, og gode rutiner gir trygghet for å varsle.

Saksbehandlingen i kommunen

Dønna kommune har en arkivplan tilgjengelig på internett, <https://donna.arkivplan.no/content/view/full/243428>. For revisor framstår arkivplanen noe

mangelfull, men det er mulig at den er under arbeid. Det framkommer av økonomiplanen 2020-2023 at kommunen har foreslått digitalisering av gårds- og bruksarkiv.

Informasjons- og kommunikasjonsteknologi

Dønna kommune har et personvernombud som styrker kommunens kunnskap og kompetanse om personvern. Personvernombud er et samarbeid mellom HALD-kommunene.

Kommunen har jobbet med å innføre kvalitetssystemet Compilo i 2019.

Beredskapsplaner og Risiko- og sårbarhetsanalyser

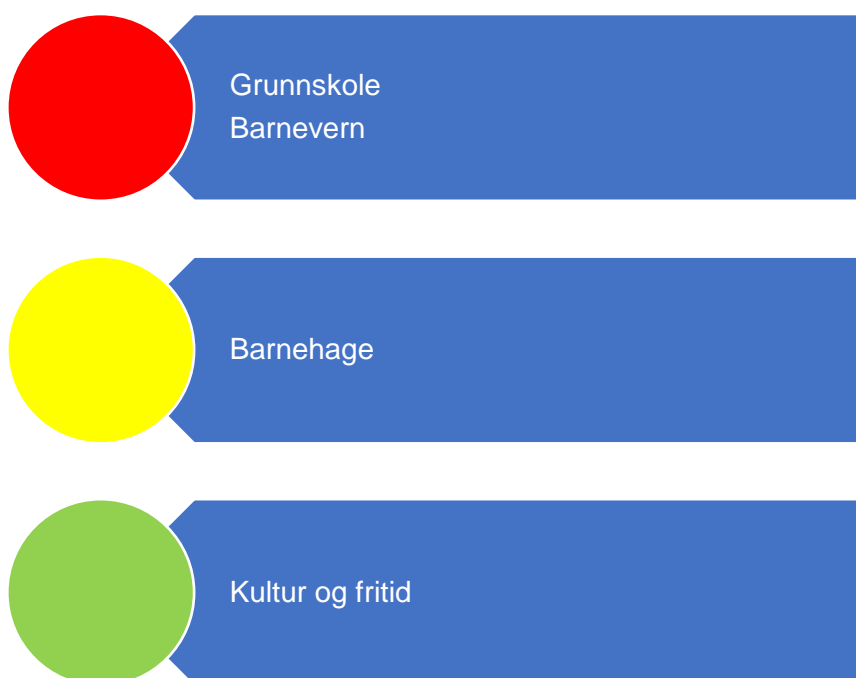
Fylkesmannen har i 2019 hatt tilsyn med hvordan Dønna kommune etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt. Fylkesmannen skriver i sin rapport at både administrativ og politisk ledelse i kommunen har god kjennskap til kommunen sitt ansvar for sikkerhets- og beredskapsområdet. Kommunen har en god ROS-analyse som oppfyller lovkrav og danner et godt grunnlag for videre arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. ROS-analysen er fra 2017, og gjelder for perioden 2017-2021.

Fylkesmannen peker imidlertid på at utfordringen er knyttet til at overordnet beredskapsplan og oppfølgingsplan for samfunnssikkerhetsarbeid ikke er oppdatert i tråd med lovkrav. Tilsynet har medført til to avvik.

4.2 Tjenesteområdene

4.2.1 Oppvekst

I figur 3 er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert.

Figur 3. Risikovurdering oppvekst

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til oppvekst tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon innenfor grunnskole og barnevern er høyt. Dønna kommune har en høy andel elever med spesialundervisning sammenlignet med andre grupper. Konsekvensene vurderes til alvorlige for elevene det gjelder og medelevene dersom riktig tilbud og tjeneste ikke blir gitt. Dønna kommune har høyere andel av barn med barnevernstiltak eller undersøking sammenlignet med andre grupper. Konsekvensene er alvorlige ved svakheter eller mangler i disse tjenestene innenfor barns oppvekstvilkår.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Opplæring

Tabell 10. Barnehage

Nøkkeltall	Kommuner			KOSTRA- gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	109.6	94.0	93.3	89.8	92.1
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	44.9	46.0	52.8	39.1	40.8
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	:	:	:	3.1	3.7
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	116.7	83.3	100.0	90.2	81.9
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	7.6	6.6	5.7	8.8	14.3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	148462	141360	143178	171197	153538

Ifølge tilstandsrapporten for skole og barnehage i Dønna kommune for 2018 har kommunen full barnehagedekning. Kommunen har to barnehager i kommunen; Dønna barnehage med to avdelinger og Løkta barnehage som er en del av Løkta Oppvekstsenter. Kommunen skriver i økonomiplanen 2020-2023 at antall barn i barnehage- og skolealder går ned. Kommunen har i økonomiplanen 2019-2022 vedtatt i å redusere tilskuddet til privat barnehage som følge av redusert barnetall. Tabellen ovenfor viser at Dønna kommune har en høyere andel med barnehagelærer i forhold til grunnbemanningen sammenlignet med tilhørende KOSTRA-

gruppe og landet uten Oslo. Barnehagefakta viser at Dønna kommune har 4,7 barn per ansatt, mens nasjonalt gjennomsnitt er 5,8 barn per ansatt.

Tabell 11. Grunnskole

Nøkkeltall	Kommuner			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel elever med spesialundervisning	15,2	15,4	18,6	9,2	7,9
Gruppestørrelser	11,8	9,4	11,1	10,8	16,2
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	43,3	45,0	41,5	42,1	41,7
Mestringsnivå 3-5 NP: regning 8.trinn prosent	:	:	85,7	66,1	69,6
Mestringsnivå 3-5 NP: lesing 8.trinn prosent	:	62,5	85,7	67,2	73,5
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, med pedagogisk utdanning	84,6	82,5	83,3	77,6	74,3
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning, uten pedagogisk utdanning	:	:	:	14,4	15,2
Andel lærere med videregående utdanning eller lærere	:	:	:	8,0	10,6

Dønna kommune har to grunnskoler, Løkta oppvekstsenter og Dønna barne- og ungdomsskole. Begge skolene har gratis tilbud om leksehjelp to dager i uken. Tabellen ovenfor viser at kommunen har en høy andel elever med spesialundervisning sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Andelen elever med spesialundervisning har økt i Dønna fra 2017 til 2018. I tilsynsrapport for skole og barnehage for kommunen i 2018 nevnes tiltak ved skolen som dysleksivennlig skole, satsing på tilpasset opplæring og bruk av digitale hjelpemidler. Over tid ønsker kommunen seg at de skal nærme seg de nasjonale tallene. Kommunen skriver at de skal fortsette arbeidet for at flere elever med enkeltvedtak om spesialundervisning skal få sitt opplæringstilbud gjennom tilpasset opplæring i et klassefelleskap.

Tallene ovenfor viser at Dønna kommune ligger på et høyere mestringsnivå i både regning og lesing enn sammenligningsgruppene i 2018. Samtidig har kommunen en høyere andel lærere med pedagogisk utdanning enn sammenligningsgruppene i 2018. Resultater fra ungdomsundersøkelsen 2018 viser at 70 prosent av elevene er fornøyd med skolen sin, noe som er en høyere andel enn Nordland og Norge med henholdsvis 62 prosent og 65 prosent.

PPT

Dønna kommune inngår i PPT Ytre Helgeland som er en pedagogisk-psykologisk tjenesten for kommunene Alstahaug, Dønna, Herøy, Leirfjord, Lurøy og Træna. For skoleområdet er det foreslått i tilstandsrapport for skole og barnehage i kommunen 2018 at samarbeidet med PPT på systemnivå skal fortsette.

Barnevern

Dønna kommune er en del av det interkommunale barnevernssamarbeidet mellom kommunene Herøy, Alstahaug, Leirfjord, Dønna og Træna. Leirfjord kommune er vertskommune.

Tabell 12. Barnevern

Nøkkeltall	Kommuner			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til barneverntjenesten per innbygger 0-22 år (kr)	12316	14268	14406	6926	8319
Barn med melding ift. innbyggere 0-17 år (prosent)	7,9	8,8	6,0	4,5	4,5
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år (prosent)	6,5	6,8	7,8	4,5	3,9
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	16,4	18,2	22,9	16,6	18,9
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	8,3	8,4	9,3	5,9	5,0
Andel meldinger i alt som behandles innen 7 dager	100,0	100,0	93,8	99,4	98,8
Andel meldinger som går til undersøkelse innen 7 dager	69,0	64,0	68,8	84,5	81,5

Tabellen for barnevern viser at Dønna kommune har høyere driftsutgifter til barnevern sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2018. Kommunen har flere barn med melding i forhold til innbyggere 0-17 år enn sammenligningsgruppene i 2018. Det er også flere barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-22 år i kommunen sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo.

Kommunen har flere stillinger med fagutdanning per 1 000 barn enn sammenligningsgruppene i 2018. Samtidig viser tallene at barn med undersøkning eller tiltak per årsverk er høyere for Dønna kommune enn tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2018.

Voksenopplæring

Dønna kommune har informasjon om voksenopplæring på sine hjemmesider. Informasjonen er noe mangelfull og inneholder kun lenker til statlig informasjon. Dønna har et eget voksenopplæring og flyktningkontor med egen hjemmeside.

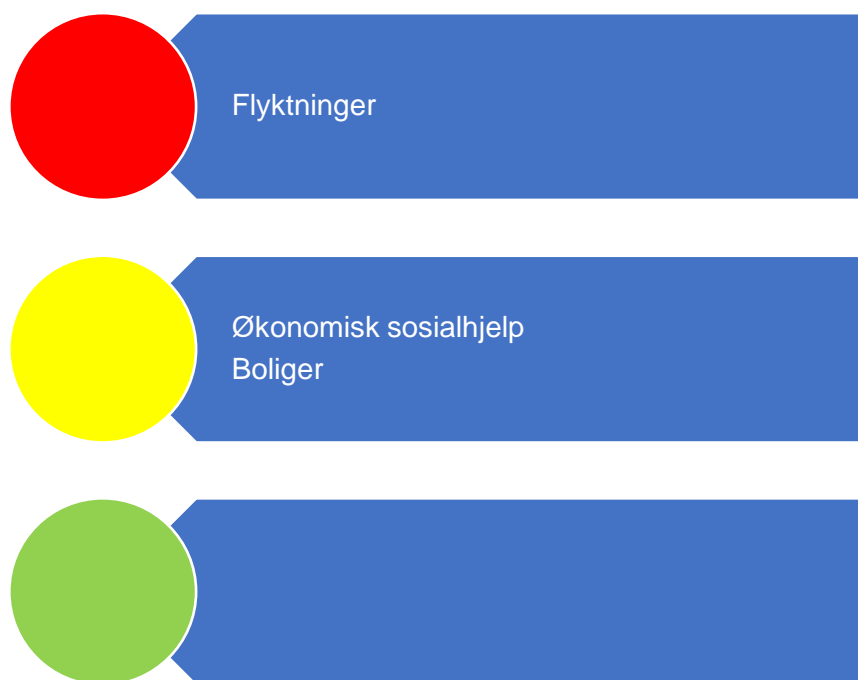
Kultur og fritid

Dønna kommune har bibliotek med to avdelinger. Begge avdelingene er kombinasjonsbibliotek og er lokalisert til Dønna barne- og ungdomsskole og Løkta oppvekstsenter. Kommunen har egen bygdekino og egen frivillighetssentral. I økonomiplanen 2020-2023 refereres det til tiltak vedtatt i økonomiplanen 2019-2022 som å legge ned frivillighetssentralen i kommunen. Kommunen har egen hall, Dønnahallen, som består blant annet av hallen selv, skytebane, garderobes og kantine.

Av elevene som deltok i ungdomsundersøkelsen 2019 er 65 prosent fornøyd med lokalmiljøet i Dønna kommune. Resultatet avviker ikke fra Nordland eller landet som helhet. 62 prosent av ungdomskoleelevene deltar i organiserte fritidsaktiviteter i kommunen. Sammenlignet har Nordland 61 prosent som deltar, mens landet som helhet har 66 prosent som deltar i fritidsaktiviteter. For Dønna kommune har andelen ungdomskoleelever som er med i en fritidsorganisasjon gått ned fra 74 prosent i 2017. Kommunen har samtidig en høyere andel unge som bruker mer enn to timer foran en skjerm hver dag sammenlignet med Nordland og Norge.

4.2.2 Velferd

I figur 4 er risikovurderingen innenfor velferd oppsummert.

Figur 4. Risikovurdering velferd

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til velferd tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er høyt innenfor flyktninger. Dønna kommune har forventninger om å bosette flyktninger i tiden framover og flyktninger bidrar positivt for kommunens innbyggertall. Konsekvensene av at kommunen årene fremover ikke får statlig fattet vedtak om bosetting av flyktninger kan være alvorlige og gi store konsekvenser for kommunen. Flyktninger utgir derav en høy risiko for Dønna kommune.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Økonomisk sosialhjelp

Tabell 13. Økonomisk sosialhjelp

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Sosialhjelpsmottakere (antall)	62	70	74	1124	118964
Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	35	40	49	783	61467

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå er befolkningen i Dønna kommune mellom 0-17 år 274 personer. Det betyr at andelen barn i familier som mottok sosialhjelp er på 18 prosent i 2018. Folkehelseprofilen for kommunen i 2019 viser at kommunen ikke er signifikant forskjellig fra landet som helhet når det gjelder barn som bor i husholdninger med inntekt under 60 prosent

av nasjonal median, og brutto finanskapital under 1G (dette er tall for 2017). Tabellen ovenfor viser at kommunen har økende antall mottakere av sosialhjelp fra 2016 og til 2018.

Bolig

Tabell 14. Boliger

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Totalt antall kommunalt disponerte boliger	61	64	60	1854	97142
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (antall)	43	46	43	36	21
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner (kr)	10879	6	0	3596	1526
Lønnsutgifter per eid kommunal bolig (kr)	4826	4130	5370	11808	9560
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig (prosent)	8	50	12	17	29
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere (antall)	:	:	:	1.7	1.4
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (antall)	30.5	22.8	17.3	8.7	14.6

Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbygger ligger noe høyere i Dønna kommune sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2018. Dønna kommune har lavere lønnsutgifter per eid kommunal bolig enn sammenligningsgruppene. Kommunen har et høyere antall husstander som er tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken enn de andre sammenligningsgruppene i 2018.

I økonomiplanen 2020-2023 er boliger for vanskeligstilte nevnt som et investeringstiltak. Det skal gjennomføres et forprosjekt på dette i 2020.

Flyktninger

Dønna kommune har 32 mottakere av introduksjonsstønad i 2018. Per 1 000 innbygger er det 23 mottakere av introduksjonsstønad i Dønna. KOSTRA-gruppen har til sammenligning 10,9 mottakere av introduksjonsstønad per 1000 innbygger.

I økonomiplanen 2020-2023 skriver kommunen at det ikke ble bosatt flyktninger i 2018 og 2019, grunnet manglende positivt vedtak fra IMDI. For 2020 ligger det et positivt vedtak om bosetting av minimum 10 flyktninger. Kommunen skriver at dette gir forventninger om at det i årene fremover vil bli statlig fattet vedtak om bosetting av flyktninger i Dønna kommune.

Dønna kommune skriver i årsberetningen for 2018 at bosetting av flyktninger har gitt positive utslag for kommunens innbyggertall og har redusert befolkningsnedgangen i kommunen. En

av bekymringene til kommunen er den negative trenden i folketallsutviklingen i Dønna. Økonomiplanen 2020-2023 peker på at befolkningen blir eldre og færre barn i kommunen.

Bosetting og integrering av flyktninger er en kommunal oppgave, og kommuner som bosetter flyktninger mottar tilskudd fra staten. Bosetting av flyktninger involverer mange av enhetene i kommunen. Kommunen må ha kompetanse og kapasitet til å ta imot flyktingene.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt kriterier for fordeling av flyktninger til kommunene i 2020. Konsekvensene av at kommunen årene fremover ikke får statlig fattet vedtak om bosetting av flyktninger kan være alvorlige og gi store konsekvenser for kommunen. Flyktninger utgir derav en høy risiko for Dønna kommune.

4.2.3 Helse- og omsorgstjenester

I figur 5 er risikovurderingen innenfor helse- og omsorgstjenester oppsummert.

Figur 5. Risikovurdering helse og omsorg

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til helse- og omsorgstjenester tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon innenfor psykiatri og psykisk helse er høyt. Revisor finner ingen plan for det psykiske helsearbeidet i kommunen, og statistikken har lite informasjon om bemanningen i kommunen. Det vil være alvorlige konsekvenser ved svakheter eller mangler i disse tjenestene. Revisor vurderer at på grunnlag av manglende eller lite informasjon på kommunen sine hjemmesider om tilbudet legevakt og helsestasjon så utgjør dette en moderat risiko.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Tabell 15. Helse og omsorg

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning (prosent)	78	73	77	73	75
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	38	32	34	36	32
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	43	42	41	21	48
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	26	21	21	16	12
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent)	36	38	38	95	90
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0	0	0	0,38	0,67

Dønna kommune har en høyere andel innbyggere på 80 år og over som er beboere på sykehjem sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo. Kommunen har samtidig en betydelig lav andel med brukertilpassede enerom sammenlignet med de andre gruppene. Fra økonomiplanen 2020-2023 fremkommer det at i økonomiplanen 2019-2022 ble vedtatt investeringstiltak om oppgradering og renovering av Dønna omsorgssenter i 2021. I 2020 skal det gjennomføres et forprosjekt som koster en halv million. Investeringstiltak foreslått i økonomiplanen 2020-2023 er innkjøp av to biler til hjemmetjenesten i 2020.

Det er foreslått i kommunens driftsbudsjett for 2020 i økonomiplanen 2020-2023 at det skal lages omsorgsplan for Dønna kommune.

Tabell 16. Kompetanse i helse og omsorg

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	457	468	462	492	312
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	0.49	0.63	0.62	0.60	0.57
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	20	20	20	17	11
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	11	11	12	13	10
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	4	33	65	46	42

Dønna kommune har hatt stabilt årsverk innenfor helse og omsorg per 100 000 innbygger i perioden 2016 til 2018. Kommunen ligger noe lavere sammenlignet med KOSTRA-gruppe,

men høyere enn landet uten Oslo. Årsverk per bruker av omsorgstjenestene ligger noe høyere for Dønna enn sammenligningsgruppene i 2018.

Psykiaatri / psykisk helsevern og rus

Tabell 17. Psykiatri og rusomsorg

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer (prosent)	4,6	-0,9	20,7	6,8	12,4
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)	7,1	3,6	0	7,9	4,9
Årsverk av personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	7,1	3,6	0	11,8	9,1
Årsverk av personer med videreutdanning i rusarbeid per 10 000 innbyggere (helse og sosial) (antall)	0	0	0	3,8	3

Fra Dønna kommune sine hjemmesider framkommer det at kommunen har 100 % konstituert psykiatrisk sykepleier og 100 % ruskoordinator. En egen ruskoordinator er et risikoreduserende tiltak for kommunen. Dønna har et kommunalt rus/psykiatriteam som er en tverrfaglig gruppe bestående av kommunelege, psykiatrisk sykepleier, NAV konsulent og ruskoordinator. Formålet til teamet er å gi brukerne best mulig individuelt tilpasset oppfølging.

Tabellen ovenfor gir ikke mye informasjon om psykiatri og rusomsorg i Dønna kommune. Fra 2020 skal alle kommuner tilby psykologkompetanse. Det finnes ikke noe informasjon om dette per dags dato på hjemmesiden til kommunen. Revisor finner ingen plan for psykisk helsearbeid og rus for kommunen.

Ungdataundersøkelsen 2019 viser at ni prosent av ungdomsskoleelevene er mye plaget av depressive symptomer. Tallet for Dønna er lavere enn Nordland og Norge, med henholdsvis en andel på 14 prosent for begge. Dønna kommune har en lavere andel av ungdomsskoleelever som er mye plaget av ensomhet sammenlignet med Nordland og Norge.

Folkehelse

Revisor finner ikke informasjon om at Dønna kommune har en folkehelsekoordinator. Kommunen har søkt etter folkehelsekoordinator i 50 % stilling fra 01.03.2020. I utlysningsteksten står det at stillingen kan kombineres med andre ledige stillinger i rådmannens stab. I 2016 ble dokumentet over helsetilstand og påvirkningsfaktorer for helse i

kommunen utarbeidet med bakgrunn i forskrift om oversikt over folkehelsen. Forskriften har krav om at det utarbeides et oversiktsdokument hvert fjerde år.

Dønna kommune har i 2019 hatt tilsyn med kommunens folkehelsearbeid fra fylkesmannen. Fylkesmannen undersøkte om kommunen førte tilsyn med barnehager og skoler i samsvar med aktuelle lovkrav slik at inne- og utemiljøet fremmer helse og trivsel, og forebygger sykdom og skade hos barn i barnehager og skole. Tilsynet påpekte ett lovbrudd om at kommunen ikke har etablert en internkontroll som sikrer at tilsyn med miljørettet helsevern i barnehage og skole blir ivarettatt. Dønna kommune har fått frist til å sende en plan for retting innen 20. februar 2020.

Folkehelseprofilen for Dønna kommune 2019 viser at kommunen ligger signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder muskel og skjelettplager og overvekt og fedme for de som er 17 år. Hele 81 prosent av ungdomsskoleelevene oppgir i ungdomsundersøkelsen for 2019 at de er fornøyde med helsen sin. Til sammenligning oppgir 67 prosent i Nordland og 71 prosent i Norge at de er fornøyde med helsen sin. Samtidig er det 18 prosent som oppgir at de har vært beruset på alkohol siste år i Dønna, noe som er høyere enn Nordland og landet som helhet med henholdsvis 15 prosent og 12 prosent.

Funksjonshemmede og psykisk utviklingshemmede

Revisor finner lite informasjon om tilbudet i Dønna kommune. Fra kommunens hjemmesider står det at hjemmetjenesten i kommunen har som oppgave å gi praktisk bistand til psykisk utviklingshemmede. For 2020 har helsedirektoratet kommet med et nytt rundskriv om registrering av antall personer med psykisk utviklingshemming i kommunen. Rundskrivet gir informasjon om kriteriene for registrering av personer.

Lege/ legevakt/ helsestasjon

Det er lite informasjon å finne om tilbudet i Dønna kommune. Kommunen har en helsestasjon, og fra 2018 ser det ut til at kommunen har startet opp helsestasjon for ungdom i alderen 12-24 år. Tilbudet gjaldt da hver onsdag fra kl. 17-19. Kommunen har legevaktsamarbeid med Herøy kommune.

Det er i kommunens driftsbudsjett for 2020 fra kommunens økonomiplan 2020-2023 fremmet tiltak om å gjøre om en turnuslegestilling til fast legestilling i årene framover.

Revisor vurderer at på grunnlag av manglende informasjon på kommunens sine hjemmesider utgjør det en moderat risiko.

4.2.4 Teknisk drift

Figur 6 oppsummer risikovurderingene innenfor teknisk drift.

Figur 6. Risikovurdering teknisk

Revisor sin samlede vurdering av risiko og vesentlighet relatert til teknisk drift tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon innenfor ulike tema er moderat eller lavt.

I fortsettelsen under følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingene.

Planarbeid

Det er foreslått i økonomiplanen 2020-2023 for Dønnas driftsbudsjett 2020 at det settes av 200 000 kroner til kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel for 2018-2029 er tilgjengelig på kommunens hjemmesider.

Byggesak

Tabell 18. Byggesak

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Byggesøknader i alt behandlet (antall)	171	98	62	1836	74668
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	..	12	15	26	20
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	..	26	44	40	37
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)	12	3	3	16	18

Tabellen ovenfor viser at antall byggesøknader behandlet i alt har gått ned fra 2016 til 2018. Samtidig har gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker økt fra 2017 til 2018. For byggesaker med 12 uker frist har Dønna en lengre saksbehandlingstid sammenlignet med både KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo.

Det ble i 2019 gjennomført en forvaltningsrevisjon om saksbehandling i plan- og byggesaker i Dønna. Konklusjonen til revisor var at kommunen ikke ivaretar habilitets- og tidsfristreglene tilfredsstillende, men følger likebehandlingsprinsippet ved behandling av plan- og byggesaker. Revisor anbefalte kommunen å lage skriftlige rutiner for gjennomføring og kvalitetssikring av byggesaker samt dokumentere vurdering av habilitetsbestemmelser. Revisor anbefalte også at kommunen burde vurdere tiltak for å sikre at lovbestemte tidsfrister for byggesak overholdes.

Eiendomsforvaltningen

Tabell 19. Eiendomsforvaltning

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	11	11,7	12	9,3	9
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	9,67	9,72	9,81	8,76	5,12
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	525	601	650	564	562
Formålsbygg areal totalt	13640	13640	13640		

Dønna kommune har høyere netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter sammenlignet med KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo i 2019. Tabellen ovenfor viser også at kommunen har et større areal formålsbygg per innbygger enn sammenligningsgruppene, samt at utgifter til vedlikehold per kvadratmeter er høyere i Dønna. Kommunen skriver i sin økonomiplan 2020-2023 at det er foretatt helt nødvendige oppgraderinger av kommunale bygg. Det har vært etterslep på vedlikeholdet som har krevd store investeringer. Et investeringstiltak foreslått i økonomiplanen 2020-2023 er oppgradering og ventilasjon av kontorfløy for teknisk og landbruk i 2020. Kommunen har også kommet med et investeringstiltak for brannslukkingsanlegg på Dønnes. Det er satt av 2 millioner kroner i 2020.

Vann og avløp

Tabell 20. Vann og avløp

Nøkkeltall	Kommune	KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
------------	---------	---------------	------------------

	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva.	4103	4103	3715	4583	3741
Andel fornyet kommunalt ledningsnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,04	0,06	0,06	..	0,69
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)	40	40	40	..	29,5
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva.	4568	4568	4417	4218	4146
Andel fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for siste tre år (prosent)	0,04	..	0	..	0,56
Andel innbyggere tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt (prosent)	100	100	100	..	51,3

Årsgebyret for vannforsyning i Dønna kommune er redusert fra 2017 til 2018. Sammenlignet med KOSTRA-gruppen er gebyret i Dønna lavere og for landet uten Oslo rundt tilsvarende nivå. Gjennomsnittet for de tre siste år når det gjelder andel fornyet kommunalt ledningsnett er lavere i Dønna enn sammenligningsgruppene. Det framkommer fra økonomiplanen 2020-2023 at kommunen har investert i nytt rensanlegg som vil komme i drift i 2020. Tabellen ovenfor viser også at andel av total kommunal vannleveranse i kommunen er høyere enn sammenligningsgruppene.

For avløpstjenesten i Dønna kommune er årsgebyret i 2018 høyere sammenlignet med KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo. Andelen fornyet kommunalt spillvannnett, gjennomsnitt for de tre siste år, er lik null for Dønna i 2018. Tall for KOSTRA-gruppen forekommer ikke, mens landet uten Oslo har en høyere andel enn Dønna. Samtidig er alle innbyggerne i Dønna tilknyttet anlegg der renskrav er oppfylt, mens kun 51 prosent av innbyggerne i landet som helhet er det.

Renovasjon

Tabell 21. Renovasjon

Nøkkeltall	Kommune			KOSTRA-gruppe	Landet uten Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	2790	2685	3006	3267	2854
Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling (prosent)	32,8	37,1	40,7	38,3	40

Renovasjonen i Dønna kommune ivaretas av det interkommunale samarbeidet Søndre Helgeland Miljøverk (SHMIL). Tabellen ovenfor viser at årsgebyret i kommunen er noe lavere sammenlignet med KOSTRA-gruppen og noe høyere sammenlignet med landet uten Oslo.

Andel levert til materialgjenvinning ligger noe høyere i kommunen enn i KOSTRA-gruppen og landet uten Oslo.

Brann- og redningstjenester

Dønna kommune er en del av brannsamarbeidet i Ytre Helgeland Brann og Redning mellom kommunene Alstahaug, Leirfjord og Dønna. De er organisert som et vertskommunesamarbeid der Alstahaug er vertskommune. Samarbeidet har fire brannstasjoner med heltids- og deltidsansatte brannmannskap. Dønna brannstasjon har deltidsansatte bestående av 16 personer uten fast vaktordning. Utrykningsleder er helkontinuerlig vakt bestående av fire personer.

Det kommer fram i avisartikkel fra Helgelands Blad, 13. april 2019, at Arbeidstilsynet ga et varsel om pålegg til Dønna kommune den 8. november 2017 som gjelder oppgradering av Dønna brannstasjon. Den 17. januar 2019 fikk kommunen varsel om tvangsmulkt på 2 000 kroner per virkedag fra 1. mars dersom en beskrivelse av gjennomførte tiltak ikke var mottatt innen 1. februar. Fristen ble siden flyttet til 1. mai. Formannskapet i Dønna vedtok i sak 70/19 en løsning, og med utgangspunkt i dette vedtaket ble arbeidene på brannstasjonen sendt på anbud med frist 11. oktober.

Det er i økonomiplanen 2020-2023 satt av 100 000 kroner under investeringstiltak i 2020 for brann og etablering av øvingsfelt.

Samferdsel

Fra Dønna kommune sin trafikksikkerhetsplan 2019-2022 framkommer det at det offentlige veinettet i kommunen består av 110 km fylkesvei og 55 km kommunal vei. Det er seks kommunale parkeringsplasser og kommunen drifter noen få lyspunkt ved disse. Det kommunale veinettet består hovedsakelig av smale grusveier med et kjørefelt. Veiene tilfredsstillers ikke utformingskrav omtalt i Statens vegvesens håndbok N100 – Veg- og gateutforming, september 2018. Trafikksikkerhetsplanen skriver at Dønna kommune ikke har vedtatt asfalteringsplan, men dette skulle i løpet av første halvår 2019 avklares politisk om fremtidig prioritering mellom grus og asfalt på kommunale veier.

I trafikksikkerhetsplanen er det nevnt ulike tiltak for kompetanseheving som skal gjennomføres, blant annet skal alle kommunens ledere og mellomledere innen utgangen av 2020 gjennomført kurs i trafikksikkerhet.

Næring

Dønna kommune har vedtatt en regional strategisk næringsplan gjennom partnerskapsprogrammet til Helgeland regionråd. Planperioden strekker seg fra 2014-2022.

Målsettingen for arbeidet er å skape en sterk felles bo- og arbeidsregion, som gir grunnlag for vekst i sysselsetting, befolkning og besøk. Det er en ambisjon at regionen skal være på nasjonalt vekstnivå innen 2022. Det skal være god samhandling mellom kommunene, og et innovativt og offensivt næringsliv som har nedslagsfelt ut over vår sin egen region.

Miljø og klima

Revisor finner lite informasjon om arbeidet med miljø og klima i Dønna kommune.

4.3 SELSKAPER HVOR KOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

I figur 7 er risikovurderingene knyttet til kommune sine eierinteresser oppsummert og grunnlaget for vurderingene er nærmere vurdert i fortsettelsen.

Figur 7. Risikovurdering eierskap

Tabellene nedenfor viser Dønna kommune siner eierinteresser i IKS og AS.

Tabell 22. Eierandel til Dønna kommune i IKS

Navn	Eierandel
HELGELAND REGIONRÅD IKS	14,28 %
HELGELAND INTERKOMMUNALT POLITISK RÅD	8,33 %

HELGELAND HAVN IKS	3,00 %
--------------------	--------

Tabell 23. Eierandel til Dønna kommune i AS

Navn	Eierandel
DØNNA ASVO AS	100,00 %
UT I ØYAN AS	8,16 %
HELGELAND KRAFT AS	4,36 %
SØNDRE HELGELAND MILJØVERK	4,00 %
DØNNA BOLIGSSELSKAP AS	3,68 %
HELGELAND REISELIV AS	2,79 %
BPS NORD - HELGELAND VEIUTVIKLING AS	1,99 %

Dønna kommune har per 1. januar 2019 en eierandel på 0,47 prosent i Revisjon Midt-Norge SA.

4.3.1 Eierskapskontroll

Formannskapet i Dønna vedtok i sak 43/17 å starte arbeidet med å utvikle en eierskapsmelding. Revisor finner ingen informasjon om at Dønna kommune har utarbeidet en eierskapsmelding for sine eierandeler i selskap. Revisors vurdering er at kommunen bør ha en generell eierskapskontroll over sine eierinteresser.

For Helgeland Kraft AS ble det i 2017 utformet anbefalinger til felles eierstrategi for selskapet. Helgeland Kraft AS produserer fornybar energi og utvikler strømmettet til hele Helgeland. Selskapet er eid av 14 kommuner på Helgeland. I perioden 2002-2016 har kommunene kunne hentet ut et utbytte på 1,7 milliarder kroner. Årsregnskapet for Dønna 2018 viser at kommunen mottok 1,57 millioner kroner i ordinært utbytte.

Dønna ASVO er et selskap som gir tilrettelagt arbeid for lokal arbeidskraft. I samarbeid med NAV og kommunen legger de til rette for arbeidstrening, arbeidskartlegging og kvalifisering av yrkeshemmede i kortere eller lengre tidsrom. Selskapet startet sin virksomhet i 1992. Selskapet hadde i 2018 et negativt driftsresultat.

Søndre Helgeland Miljøverk IKS (SHMIL) er et interkommunalt avfallsselskap som eies av 11 kommuner på Helgeland. Dønna kommune har eierandel på fire prosent. Grunnet at avfall er en viktig tjeneste for kommunen sine innbyggere og kommunen har høyere årsgebyr for tjenesten, er det et selskap som kan ha et behov for eierskapskontroll. Søndre Helgeland Miljøverk IKS hadde i 2018 tilsyn fra fylkesmannen med hensikten å kontrollere om selskapet fulgte opp krav i regelverk og tillatelser. Selskapet fikk en merknad.

BPS Nord – Helgeland veiutvikling har som formål å organisere bompengeprosjekter i Nordland fylke. Fra selskapet sin årsrapport 2018 går det fram at selskapet ikke har ansatte. Selskapet kjøper administrative tjenester fra morselskapet, mens bompengeinnkreving og oppfølging av innkrevingsutstyr leveres av eksterne leverandører. Selskapet er 100 prosent eid av det regionale bompengeselskapet Bompengeselskap Nord AS med forretningslokaler i Narvik.

Ut i Øyan er et bedriftsnettverk i Herøy og Dønna som består av 28 reiselivsbedrifter som ønsker å gi det aller beste de to øykommunene har å by på.

Helgeland Havn er et interkommunalt selskap eid av kommunene Alstahaug, Dønna, Leirfjord og Vefsn. Målsettingen til Helgeland Havn er at de samlede havneressurser til enhver tid skal utgjøre et konkurransedyktig havnetilbud for brukerne, ved blant annet å tilrettelegge infrastrukturen som sikrer best mulig forbindelse mellom sjø- og landtransport samt bruk av intermodale transportløsninger.

4.3.2 Forvaltningsrevisjon i selskaper

Vurdering av behovet for forvaltningsrevisjon i selskaperbasert på eventuell beskrivelse under tjenesteområdene og eller beskrivelse av eierskapet.

Dønna kommune har ikke etablert eierskapsmelding. Dette bør være på plass først.

4.4 FORSLAG TIL TEMA FOR FORVALTNINGSREVISJON

Tabellen nedenfor gir forslag til tema for forvaltningsrevisjon i uprioritert liste basert på revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Tabell 24. Forslag til tema for forvaltningsrevisjon (uprioritert)

Område	Risiko/formål
Organisasjon	Forutsetter mer informasjon om omstillingsprosjektet og om enkelte enheter er mer berørt enn andre. Bemanning, kompetanse og kvalitet i kommunale tjenester. Personalforvaltning.
Etikk og varsling	Systemer og rutiner for etikk og varsling.
Grunnskole	Spesialundervisning og kvalitet i tjenesten. Kompetanse og bemanning.
Barnevern	Kvalitet og kompetanse i tjenesten.
Flyktninger	Systemer og rutiner. Kvalitet, kompetanse og bemanning i tjenesten. Integrering av flyktninger.
Psykatri og psykisk helse	Tilbud av tjeneste, kvalitet og rutiner. Bemanning innenfor tjenesten. Fokus på barn og unge.
Dokumentbehandling og arkiv	Systemer og rutiner for dokumentbehandling og arkivsystemer i kommunen.

KILDER

Statistikk er hentet fra KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Kommunale dokumenter:

- Økonomiplan og budsjettokument for 2020-2023
- Årsberetning 2018
- Tilstandsrapport for skole og barnehage i Dønna kommune 2018
- Reglement for finansforvaltning Dønna kommune
- Helsetilstand og påvirkningsfaktorer for helse i Dønna kommune 2016
- Trafikksikkerhetsplan 2019-2022, Dønna kommune

Kommuneeksterne dokumenter:

- Folkehelseprofil 2019, Folkehelseinstituttet
- Ungdataundersøkelsen 2019
- Tilsynsrapporter (se kapittel 3.3)
- Barnehagefakta
- Selskaper (se kapittel 4.3) sine hjemmesider
- Brandtzæg, B. A, Lunder, T. E, Aastvedt, A., Thorstensen, A., Groven, S. & Møller, G. (2019) *Utredning om små kommuner*. (TF-rapport nr. 473). Hentet fra <https://intra.tmforsk.no/publikasjoner/filer/3455.pdf>
- KS (2019) *Status kommune 2019. Der folk bor*. Hentet fra <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/demokrati-og-styring/lokaldemokrati/010419-KS-status-kommune-2019.pdf>
- Statistisk Sentralbyrå (2019, 6. desember). *Befolkning*. Hentet fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde/kvartal>

VEDLEGG 1 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Ulike kommunale dokumenter inngår i datagrunnlaget. En fullstendig oversikt over kilder vi har benyttet oss av finnes i kildelisten.

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom kommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra kommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og kommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene.

Eksterne dokumenter

Eksterne dokumenter omfatter eksempelvis beskrivelser av generelle risikoområder for kommunene, tilsynsrapporter og medieoppslag. Se kildelisten for utfyllende informasjon.

Vurderinger

Vurdering av risiko- og vesentlighet

Basert på de innsamlede data gjøres det vurderinger på ulike tjenesteområder, økonomi og kommunale driftsområdet. Vurderingene baserer seg på en vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer og hvilken konsekvens det gir. I vurderingene benyttes en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Tabell en gir en nærmere beskrivelse av ulik grad av sannsynlighet og tabell to forklarer beskrivelsen av ulik grad av konsekvens.

1. Vurdering av sannsynligheten for at et forhold inntreffer:

- Kompleksitet på området (iboende risiko)
- Risikoreduserende tiltak på området fra kommunen eller andre kontrollorgan vurderes ut fra hvor stort fokus det er på området / tjenesten.

2. Vurdering av mulig konsekvens (alvorlighetsgrad) hvis et forhold inntreffer:

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for innbyggerne. Hvor mange blir berørt og hvor alvorlige er konsekvensene.

- Hvilke konsekvenser har en svakhet eller mangel på kvalitet ved området / tjenesten for kommunen som organisasjon. Konsekvensene kan være relatert til økonomi, omdømme eller eksterne rammebetingelser.

Tabell 25. Beskrivelse av sannsynlighet

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Tabell 26. Beskrivelse av konsekvens

Valideringsord	Beskrivelse	Eksempel
Ubetydelig konsekvenser	Ufarlig	Mindre feil, eller overtredelse av internt regelverk som på kort sikt ikke vesentlig truer kommunens produktivitet, måloppnåelse eller tjenester til borgerne.
Mindre alvorlig konsekvenser	Farlig/lite alvorlig	Mangelfull forvaltning der konsekvensene ikke nødvendigvis er alvorlige. Dette kan gjelde feil og mangler som har økonomiske konsekvenser, mindre overtredelse av internt regelverk og lov, eller saker som er tatt opp tidligere og som fortsatt ikke er rettet opp.
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig	Kun til dels alvorlige konsekvenser, men gjelder saker med prinsipiell eller stor betydning. Misligheter og lovbrudd
Meget alvorlige konsekvenser	Meget kritisk Meget alvorlig	Meget alvorlige brudd på lov eller reglement, eller andre feil og mangler der summen av dette er så stor at dette må ansees som alvorlig i seg selv. Svindel og lovbrudd med konsekvenser
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt Svært alvorlig	Fare for liv og helse Korrupsjon og lovbrudd med store konsekvenser

Risiko- og vesentlighetsvurderingen graderes til lav, middels og høy risiko. Figuren nedenfor beskriver kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens som utgjør risikovurderingen. Rød farge indikerer høy risiko og behovet for forvaltningsrevisjon er høyt. Gul farge indikerer

middels risiko, og kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon. Grønn farge indikerer lav risiko og et lavt behov for forvaltningsrevisjon.

Sannsynlighet	Konsekvens				
	Ubetydelig konsekvenser	Mindre alvorlig konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig					
Lite sannsynlig					
Usannsynlig					

Figur 8. Kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens
1.

Figur 9. Risikovurdering

Risikovurderingene er oppsummert i figur to og visualisert som trafikklys. Vurderinger som fører til henholdsvis lav, middels og høy risiko plasseres der de hører til i figuren.

Innen enkelte områder har vi valgt å fokusere på KOSTRA-tall og herunder kommunens ressursbruk vurdert opp mot sammenligningsgruppa i KOSTRA og landsgjennomsnittet, og sett på kommunens utvikling over år. Dersom kommunen innen et område synes å bruke mindre ressurser enn sammenlignbare kommuner, kan dette bety at kommunens tjenester ikke er i samsvar med lov og forskrifter eller kommunens egne vedtak. Dette kan i sin tur medføre

at innbyggernes behov ikke fullt ut ivaretas. På den annen side kan nevnte forhold også innebære at ressursene er bedre utnyttet i kommunen enn i sammenlignbare kommuner. Et sikrere svar på hva lavere ressursbruk reelt sett bunner i, vil kreve en grundigere gjennomgang av angjeldende områder.

Vurdering av metoden

Risiko- og vesentlighetsvurderingen er ikke uttømmende for alle deler av kommunens virksomhet, men er overordnet med tanke å identifisere områder hvor det kan være relevant å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurderingene baseres på generelle risikoer for kommune-Norge, særtrekk ved den enkelte kommune og tilgjengelig informasjon om og fra kommunen som, men går ikke i detaljer på enkeltområder. Vurderingene er gjort med utgangspunkt i begrenset informasjon på et overordnet nivå og har ikke gått nærmere inn i for eksempel ulike tjenesteområder. Kommunale dokumenter og statistikk gir et godt grunnlag på et overordnet nivå. I tillegg har revisor intervjuet eller vært i kontakt med kommunen for å innhente data. Vurderingene er et øyeblikksbilde, noe som betyr at det skjer eller kan avdekkes forhold i kommunen i etterkant, som det ikke var mulig å forstå ut fra vurderingene som ble gjort.

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no